

Sayın Prof. Dr. Muhammet Güven
T.C. Sağlık Bakanlığı
Bakan Yardımcısı

04 Mart 2020 tarih ve 31058 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren SAĞLIK BAKANLIĞINA BAĞLI SAĞLIK TESİSLERİNDE GÖREVLİ PERSONELE EK ÖDEME YAPILMASINA DAİR YÖNETMELİK ile ilgili olarak Klinik Mikrobiyoloji Uzmanlık Derneği (KLİMUD) olarak yaptığımız inceleme neticesinde yönetmelik maddeleri hakkındaki görüşlerimize yer verdiğimiz tablo ve konuya ilişkin değerlendirmemiz aşağıda sunulmuştur:

TABLO: Ek Ödeme Yönetmeliği İncelemesi

Yönetmelik Maddesi	KLİMUD Görüşü
MADDE 10 (3) Mesai dışı çalışan personelin ham puanları aşağıdaki şekilde hesaplanır.	Mesai dışı çalışmalara ilişkin puantaj tablosunda -tıbbi mikrobiyoloji uzmanlarının da içerisinde yer aldığı- genel tıbbi işlemler puanı bulunmayan uzman tabipler için ek ödeme öngörülmemiştir. Mesai dışı çalışmalarda hastalara ait klinik numunelerin tıbbi laboratuvara gönderildiği ve özellikle tıbbi mikrobiyoloji laboratuvarında gönderilen canlı mikroorganizma içeren örneklerin makul bir süre içerisinde işleme alınması gerektiği aşıkardır. Bu durum ek ödeme hesaplamasında mesai dışı çalışma puanı bulunmayan tıbbi mikrobiyoloji uzmanlarına ek iş yükü ve ek sorumluluk getirmesine karşın ek ödeme kapsamında değerlendirilmemektedir. Oysa tıbbi mikrobiyoloji uzmanı sorumluluğunda laboratuvar hizmeti üreten tabip dışı personele bu yönde bir kısıtlama getirilmemiştir. Bu durum tıbbi mikrobiyoloji uzmanları açısından adil olmayan bir durum yaratmasının ötesinde hukuki bir uygunsuzluk sebebi olarak değerlendirilmelidir
Hizmet puanının hesaplanması MADDE 11 – (1) Mesai içi, mesai dışı, özellikli tıbbi işlemler ve uluslararası sağlık hizmetleri hizmet puanları, madde 9 ve 10’a göre hesaplanan ilgili ham puanların hizmet verimlilik katsayısı ve hizmet alanı kadro unvan katsayısı ile çarpılarak hesaplanır.	Tıbbi laboratuvar hizmetlerine yönelik süreçlerde hizmette verimlilik bir kalite göstergesi olarak değerlendirilmekte ve hastane kalite puanını etkileyen bir etmen olmakla birlikte tıbbi laboratuvar uzmanlarının ek ödemesinde hizmette verimlilik katsayısı bulunmamaktadır
EK-3 TIBBİ HİZMET SUNUM ALAN ORANI TABLOSU	Tıbbi hizmet sunum alan oranı tablosunda tıbbi mikrobiyoloji laboratuvarında çalışan tabip dışı personel için %0 oranı belirlenmiştir. Oysa tıbbi mikrobiyoloji laboratuvarı asgari biyogüvenlik düzey 2 şartlarına haiz bir hizmet alanı olup enfeksiyon hastalığı etkeni mikroorganizma maruziyet riskinin bulunduğu birimdir. Bunun dışında biyogüvenlik düzey 3 olan mikroorganizmalarla yürütülen çalışmalar tıbbi laboratuvarlarda tüberküloz, brusella, tularemi, koronavirüs gibi ciddi enfeksiyon etkenlerine maruziyet açısından risk artmaktadır. Tıbbi laboratuvar çalışanlarında bu tür etkenlere bağlı enfeksiyon bildirimleri sıkça bildirilmiştir. Tıbbi mikrobiyoloji uzmanları için biyolojik risk düzeyine göre bir değerlendirme yapılması uygun olacaktır.

MADDE 5 –(5) Enfeksiyon hastalıkları ve klinik mikrobiyoloji, tıbbi biyokimya ve tıbbi mikrobiyoloji uzmanlarının mesai içi ham puanlarının hesaplanmasında; sağlık tesisi puan ortalamasının, ilgili branş için Personel Dağılım Cetvelinde (PDC) öngörülen uzman sayısının çalışan uzman sayısına oranı kadarı kullanılır. Bu oran 1 (bir)’den büyük olamaz. Bu fıkra kapsamındaki uzmanlardan askerlik, ücretsiz izin, analık izni veya geçici görev sebebiyle görevinden ayrılanlar ile üniversite kadrosundakiler hariç olmak üzere diğer tüm nedenlerle fiilen görev yapmayanlar da ilgili branştaki uzman sayısına dâhil edilir.	Ham puan hesaplanmasında “Personel Dağılım Cetveli (PDC)’ de öngörülen uzman sayısının çalışan uzman sayısına oranı”nın kullanılması adil olmayan bir durum yaratmaktadır. PDC’nde belirtilen kadro sayısı dolu olmasına karşın bu birimlere Sağlık Bakanlığı tarafından PDC gözetilmeden atama yapılmaktadır ve bu durum kurumda çalışan tıbbi mikrobiyoloji uzmanlarının hak kaybına yolaçmaktadır. PDC hesaplamada bir çarpan olmaktan çıkarılmalıdır. Ayrıca diğer branş uzman tabipleri için PDC ek ödeme için bir şart olmazken tıbbi mikrobiyoloji, tıbbi biyokimya ve enfeksiyon hastalıkları ve klinik mikrobiyoloji uzmanlarının ek ödemelerinin hesaplanmasında PDC’nin ekstra bir kriter olarak belirlenmesi eşit olmayan bir durum yaratmaktadır.
EK-3 TIBBİ HİZMET SUNUM ALAN ORANI TABLOSU	Tıbbi hizmet sunum alan oranı tablosunda kan hizmet biriminde çalışan tabip dışı personel için %4 oranı belirlenmiştir. Tıbbi mikrobiyoloji uzmanlık eğitimi çekirdek eğitim müfredatında kan bankacılığı ve transfüzyon tıbbi yer almakta ve pek çok kan hizmet biriminde tıbbi mikrobiyoloji uzmanları kan hizmet birim sorumlusu ve hastane hemovijilans koordinatörü olarak görev yapmaktadır. Buna karşın kan merkezinde çalışan tabip dışı personele %4’lük bir oran ile bu göreve özel bir ek ödeme belirlenmişken aynı birimin sorumluluğu yürüten tıbbi mikrobiyoloji uzmanları bu ek görevlerinden ötürü herhangi bir ek ödeme almamaktadırlar. Kan hizmet giriminde görev yapan tıbbi mikrobiyoloji uzmanlarına da bu ek görev nedeniyle ayrıca bir ek ödeme sağlanmalıdır
Temel esaslar MADDE 5 – (2) Bakanlık ve bağlı kuruluşlarının kadro ve pozisyonlarına (döner sermaye dâhil) atanan ve 209 sayılı Kanunun 5 inci maddesi (altıncı ve yedinci fıkrası kapsamında ek ödeme alanlar hariç) gereğince döner sermaye gelirlerinden ek ödeme alan eğitim görevlilerine en yüksek Devlet memuru aylığının (ek gösterge dâhil) % 410’u, uzman tabip, tıpta uzmanlık mevzuatına göre uzman olanlar ile uzman dışı tabiplerine % 335’i, pratisyen tabip ve dışı tabiplerine ise % 180’i oranında, her ay maaş ödemesi ile birlikte herhangi bir katkıya bağlı olmaksızın ek ödeme yapılır. Bu ödemeye hak kazanılmasında ve ödenmesinde aylıklara ilişkin hükümler uygulanır.	Uzman tabiplere ve tıpta uzmanlık mevzuatına göre uzman olanlara döner sermaye gelirlerinden, her ay maaş ödemesi ile birlikte herhangi bir katkıya bağlı olmaksızın en yüksek Devlet memuru aylığının (ek gösterge dâhil) % 335’i oranında ek ödeme yapılacağı ifade edilmesine ve tüm uzman tabipler ve uzmanlar için eşit bir oran (%335) belirlenmişken uzman tabipler ve uzmanlar için geçmiş yönetmelikte aynı olan HİZMET ALANI - KADRO UNVAN KATSAYILARI yeni yönetmelikte branşlar arasında fark yaratacak şekilde belirlenmiştir. Branşların iş özelliklerine göre performans değerlendirme sistemi her branşın kendi içerisinde fark yaratan katkıların değerlendirilmesi ve ölçeklendirilmesi ile her branş içerisinde belirlenen katkıyı %100 sağlayan branş uzmanlarının eşit ücret almasını sağlayacak şekilde düzenlenmelidir. (Geçmiş dönemde tıbbi laboratuvar uzmanları için bir iş temelli bir performans değerlendirme tablosu bulunmaktaydı)
EK-5 EK PUAN TABLOSU	Doğal afet, savaş, salgın hastalık, seferberlik gibi olağandışı durumlara maruz kalan sağlık tesislerine görevlendirilen personele kadrosunun bulunduğu sağlık tesisinden verilecek ek ödemede %30 artış sağlanacağı ifade edilmektedir. Ancak son günlerden yaşanan COVID-19 salgını gibi durumlarda -sağlık tesisi salgın için görevlendirilmemiş olsa bile- sadece tıbbi mikrobiyoloji laboratuvarlarında ciddi bir ek işgücü yaratma potansiyeline sahiptir. Bu durumda salgında özel olarak görevlendirilen tıbbi laboratuvarlarda görevlendirilen tıbbi mikrobiyoloji uzmanlarına ayrıca ek ödeme desteği sağlanmalıdır.

İkinci basamak sağlık tesislerinde birim performans katsayısının belirlenmesi MADDE 17 -	İkinci basamak sağlık tesislerinde Patoloji, anesteziyoloji, radyoloji, acil tıp, temel tıp bilimleri, halk sağlığı, nükleer tıp, aile hekimliği, radyasyon onkolojisi, tıbbi ekoloji ve hidroklimatoloji, sualtı hekimliği ve hiperbarik tıp, dermatoloji, kapalı psikiyatri servisi bulunmayan sağlık tesislerinde çalışan erişkin ve çocuk psikiyatri uzmanları, spor hekimleri, adli tıp, çevre sağlığı, tıbbi genetik, hava ve uzay hekimliği, askeri sağlık hizmetleri, yan dal uzmanları, pratisyen tabipler, uzman dış tabipleri, dış tabipleri, semt polikliniklerinde, yoğun bakımlarda, evde bakım hizmetlerinde, dal hastanelerinde farklı branşta konsültan olarak çalışan uzman tabipler ile sağlık tesisi puan ortalamasından ek ödeme alan tüm tabiplerin birim performans katsayısı olarak sağlık tesisi ortalama birim performans katsayısı esas alınarak anılan branşlar aynı kategoride değerlendirilirken HİZMET ALANI - KADRO UNVAN KATSAYILARI ile çok büyük farklılıklar yaratılmıştır.
EK-2 HİZMET ALANI - KADRO UNVAN KATSAYILARI	Tıpta Uzmanlık tüzüğüne göre anadal asistanlarına ilgili branşın Hizmet Alanı - Kadro ünvan katsayısının %50'si, yan dal asistanlarına %85'i tanımlanmışken temel tıp bilimleri asistanları için katsayının 1,0 olarak belirlenmesiyle branşlar arasında eşitsizlik yaratılmıştır.
EK-2 HİZMET ALANI - KADRO UNVAN KATSAYILAR	HİZMET ALANI - KADRO UNVAN KATSAYILARI branşa dayalı olarak uzman tabipler için çok farklı değerlerde belirlenmiş iken bu branşlarla ilgili birimlerde hizmet veren tabip dışı personelin ek ödemelerinde farklılık ön görülmemiştir. Bu da çelişkili bir durum yaratmaktadır

İncelememiz neticesindeki diğer hususlar ise aşağıda yer almaktadır

Devlet memurlarının 190 sayılı Genel Kadro Ve Usul Hakkında Kanun Hükmünde Kararname uyarınca ihdas edilen ve işgal ettikleri kadronun ünvanlarını kullanmaları esastır. Çünkü ünvana, görevler mündemiç bulunmaktadır. Yine, 375 numaralı kanun hükmündeki kararname de incelendiğinde devlet memurları 3 ana kritere göre maaşlarını ve ek ödemelerini alırlar. Bunlar 1. Memurun SINIFI, 2. Memurun ÜNVANI VE 3. Memurun DERECE ve KIDEMİ'dir.

Uzman tabip bir ünvandır ve aynı ünvana sahip memurlara farklı kadro ünvan katsayıları uygulanamaz. Daha önceki yönetmelikte bu hususa dikkat edilmiş ve tüm uzman doktor ve TUTG uzman olanlarda kadro ünvan katsayısı 2,5 olarak belirtilmiştir.

657 Sayılı Devlet Memurları Kanunu başta olmak üzere ilgili mevzuat uyarınca Sağlık Bakanlığına bağlı sağlık sınıfında çalışan personele ek ödeme yapılırken kadro ve ünvanlarına karşılık gelen oranların uygulanması suretiyle hesaplanan tutarda ek ödeme yapılmalıdır (eğitim görevlisi, başasistan, uzman tabip, tıpta uzmanlık tüzüğüne göre uzman, tabip, laboratuvar teknikeri, laboratuvar teknisyeni vb). Bu nedenle tüm kadro ünvanlarında çarpan olarak kullanılacak olan HAKUK katsayısı eşit olmalıdır.

Tıbbi Laboratuvar Yönetmeliği ile Enfeksiyon Hastalıkları ve Klinik Mikrobiyoloji uzmanlarına Tıbbi Mikrobiyoloji laboratuvarlarında çalışma hakkı tanınmış olması hasebiyle sadece tıbbi laboratuvar hizmetinde istihdam edilen Enfeksiyon Hastalıkları ve Klinik Mikrobiyoloji uzmanları bulunmaktadır. Bu kişilerle aynı birimlerde görev yapan Tıbbi Mikrobiyoloji uzmanlarına HAKUK farkları nedeniyle çok daha düşük ek ödeme yapılacak olması iş barışını tehdit edecek ve tıbbi mikrobiyoloji uzmanlarında motivasyon kaybına yol açacak önemli bir unsurdur.

Sayın Sağlık Bakanımızın "Zor ve riskli branşlarda görev yapan uzman tabipler ile yine riskli alanlarda çalışan tabip dışı personele, hizmet sunduğu alanın özelliklerine göre farklı ek ödeme katsayıları tanımladık" ifadesiyle yönetmelik hazırlanmasında risk değerlendirme temelli bir yaklaşım yürütüldüğü anlaşılmaktadır. Tıbbi Kötü Uygulamaya İlişkin Zorunlu Mesleki Sorumluluk Sigortası Risk Grupları tablosunda Tıbbi patoloji, Adli Tıp, Askeri Sağlık Hizmetleri

gibi aynı risk grubunda bulunan branşlara göre Tıbbi Mikrobiyoloji uzmanlarının hizmet alanı kadro unvan katsayılarının çok daha düşük turulması dikkat çekmekte, aynı risk grubu içerisindeki branşlarda ciddi fark oluşturan ek ödeme farklılığını eşit seviyelere çekilmesi gerekmektedir.

Ayrıca ek ödeme yönetmeliği sağlık kuruluşları arasında dengeyi sağlamaktan uzaktır. Aynı branştan aynı işlem puanına sahip bir uzman tabip “A” sağlık tesisinde başka bir ek ödeme, “B” sağlık tesisinde başka ek ödeme almaktadır. Aynı durum tıbbi laboratuvar uzmanları için de geçerlidir. Aynı branş uzmanı laboratuvar hekimleri için farklı sağlık tesislerinde 2-3 kat ek ödeme farkları oluşabilmektedir. Genel veya özel dal eğitim araştırma hastanelerinde olmasına rağmen bir eğitim kliniği bulunmadığı durumda çalışan tıbbi mikrobiyoloji anadal/yan dal uzmanları bu özel durum gözetilmediği için ikinci basamak hastanelerdeki meslektaşlarından çok daha düşük ek ödeme almaktadır.

Tıbbi mikrobiyoloji uzmanlık alanı; diğer uzmanlık alanlarına kanıta dayalı tıp uygulamaları için önemli katkılar sağlayan bir tanısal tıp alanıdır. Son dönemlerde laboratuvarların hasta tanı ve tedavisine olan etkinliğini artırmak üzere Bakanlığımız Tıbbi Laboratuvarlar Tetkik ve Teşhis Daire Başkanlığı’nın çalışmaları ile yaygınlaştırılan Akılcı Laboratuvar Uygulamaları ve bu kapsamdaki konsültasyon hizmetleri gibi yeni sorumluluklar ve son günlerde yaşanan yeni koronavirüs örneğinde olduğu gibi salgın yönetimindeki rolüyle toplumun enfeksiyonlardan korunmasında, hastaların etkili tedavisinde önemi ve varlığı yadsınamayacak tanısal sağlık hizmetlerinin en önemli bileşenidir.

Belirtilen hususlar nedeniyle **ek ödeme yönetmeliğinin gözden geçirilmesi** ve uzmanlık alanlarına ilişkin katsayıların eşit olarak belirlenmesi, her uzmanlık alanı için kendi içerisinde performans kriterlerinin belirlenmesi ve nihayetinde eşit ve adil bir ek ödeme sistemi oluşturulmasını arz ederiz.

Saygılarımızla

Klinik Mikrobiyoloji Uzmanlık Derneği (KLİMUD)